

اهمیت منابع جنتیکی

آدرس: ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی، بادام باغ، کابل
وبسایت: www.aria.gov.af

تهیه کننده: دبیرانستت تحقیقات جرم پلازم
تصحیح کننده: کمیته نشراتی ریاست تحقیقات زراعتی

واضع آن جلو گیری جدی صورت گیرد تا اینکه از احتیاجات کشور های بیگانه به دور مانیم.

دبیرانستت جرم پلازم به اثر سعی و تلاش خویش توانسته که در حدود بیش از 3000 نمونه انواع مختلف نباتات را جمع آوری و از آن محافظت نماید که منجمله به تعداد 360 اکسیژن گندم های محلی که از کشور جاپان انتقال گردیده که این خود یک دست آورد بسیار خوب بوده تا بتوانیم در آینده از این منابع جنتیکی استفاده علمی و عملی نماییم و همچنان طریقه خالص سازی اکسیژن و لندرس های افغانستان غرض تجدید قوه نامیه، خالص سازی و تحفظ درازمدت گردیده و از منابع جنتیکی آن در پروگرام های اصلاح نباتات استفاده صورت گیرد.

منابع جنتیکی دبیرانستت جرم پلازم، بادام باغ سال 1395

و آفات نباتی، کم آبی، زمین های نمکی، سردی شدید دارند، که همچو نباتات اصلاً در این منطقه به شکل طبیعی باقی مانده است.

لندرس های افغانستان، فارم تحقیقاتی بادام باغ بادام باغ سال 1395

بطور مثال اگر گندم های محلی افغانستان را مورد مطالعه قرار بدهیم اکثر این خصوصیات در آنها موجود است، که تا اکنون بصورت علمی کشف نگردیده است همین طور در تمام نباتات محلی افغانستان خصوصیات عالی جنتیکی نهفته است که نسبت بعضی از معاذیر در اصلاح کمی و کیفی نباتات استفاده درست صورت نگرفته است، که تا هنوز به شکل ابتدایی از آن بهره برداری صورت میگیرد با استفاده از خصوصیات عالی نباتات محلی کشور در پروگرام های اصلاح نباتات بصورت علمی و عملی با در نظر داشت شرایط مساعد و متداوم، امید میرود تا نبات اصلاح شده بدست آید که آرزوی مردم ما را از نقطه نظر بلند بردن قوه حاصلدهی در فی واحد زمین و کیفیت محصول در آینده برآورده سازد. از اینکه منابع جنتیکی ثروت ملی ما محسوب میشود بناً سعی بعمل آید تا این منابع تحفظ

جرم پلازم یک اصطلاح علمی بوده که جرم عبارت از نطفه و پلازم زنده را گویند یعنی نطفه زنده و جرم پلازم در اصطلاح عبارت از مجموع خواص ارثی در یک نوع میباشد که اساس پروگرام اصلاح نباتات و تحقیقات را تشکیل میدهد و خصوصیات عمده آن ذخیره جن های هستند که ضرورت متخصصین اصلاح نباتات را برآورده میسازد. در هر کشور ضرورت تامنابع جنتیکی محلی و اصلاح شده راجع آوری، تحفظ و بهره برداری نمایند.

اهمیت منابع جنتیکی:

منابع استند که حیات انسان و حیوان مستقیماً وابسته به آن میباشد، علمای نباتات به سطح بین المللی در جستجوی دریافت راه های حل معضله تولید مواد غذایی میباشند. زیرا ازدیاد نفوس در جهان و کمبود مواد خوراکه، جهان را در معرض تهدید قحطی قرار داده، همچنان نباتات روی زمین نظربه شیوع امراض وافات نباتی، استعمال مواد سمی و غیره عوامل روبه نابودی میباشند. نباتات اصلاح شده که بواسطه دورگه ساختن نبات توسط علمای نسلگیری تولید میگردد اساساً از منابع جنتیکی نباتی آنها استفاده صورت میگيرد مگر این نباتات اصلاح شده بصورت ثابت باقی نه مانده نظر به عوامل بیولوژیکی، میخانیکی و تغییر نژادها (Races) که در حال تدوین میباشند که اثرات منفی در کمیت و کیفیت آنها وارد میگردد.

گرچه نباتات اصلاح شده از نقطه نظر کمی و کیفی ارزش عالی دارند مگر در صورتیکه از منابع جنتیکی نباتی تحفظ و بررسی علمی صورت نگيرد عمل نسل گیری نباتات باعث

تخریب جن های اساسی و توسعه آن سبب نابودی منابع جنتیکی نباتی خواهد شد. پس بمنظور اینکه از یکطرف از منابع جنتیکی نباتی بهره برداری علمی، صورت گیرد و از طرف دیگر از تلف شدن آن جلوگیری بعمل آید. جمع آوری آن امر حتمی پنداشته میشود، نابودی و از بین رفتن منابع جنتیکی نباتی تنها یک مشکل ملی نبوده بلکه بین المللی میباشد، زیرا اکثر ممالک جهان که فاقد منابع جنتیکی نباتات مهم هستند از نگاه انکشاف انواع جدید برای همیشه محتاج دیگران خواهند بود و در تلاش هستند تامنابع جنتیکی نباتات را از منابع داخلی و خارجی مملکت شان جمع آوری و تحفظ نمایند.

دیارتمنت جرم پلازم سال 1395

بعضی ممالک پیشرفته ورو به انکشاف توانسته اند که به همکاری موسسات ملی و بین المللی خویش یک تعداد زیاد نمونه های نباتی مختلف النوع را بمنظور جلوگیری از ضایع شدن و استفاده آن در اصلاح نباتات درسردخانه های مجهز و شرایط آزاد محیطی بصورت کوتاه مدت و طویل المدت تحفظ نمایند، طور مثال جن بانک "لیننگراد" در اتحاد شوروی، "باری" درایتالیا و "ازمیر" در ترکیه میتوان نام برد، تا در صورت امکان

از مواد تحفظ شده این جن بانک ها در عصر موجوده و نسل های آینده بشری استفاده گردد. چون افغانستان از جمله کشورهای به شمار میرود که از نگاه داشتن منابع جنتیکی غنی بوده و باید از این منابع استفاده درست صورت گیرد.

کشور عزیز ما نظربه موقعیت جغرافیایی، اقلیمی و توپوگرافی که دارد، دارای منابع جنتیکی نباتی سرشار مانند غله جات، انواع مختلف حبوبات، میوه جات، سبزیجات، نباتات تیلی، نباتات طبی، اشجار مثمر و غیر مثمر، نباتات زینتی و انواع گلها میباشد، که اکثر این نباتات تا اکنون به شکل وحشی، هرزه و اهلی شده ابتدایی وجود دارد. از منابع جنتیکی نباتی کشور عزیز ما تا حال تنها بمقصد مواد خام استفاده صورت گرفته و به مصرف میرسد و نسبت عدم فابریکه جات و پرسونل فنی نتوانسته ایم تا از آن در صنعت داخلی مملکت مانند ادویه سازی، مشروب سازی، کاغذ سازی، رنگ سازی، صابون سازی و غیره استفاده نمایم. هکذا بعضی منابع جنتیکی مانند شیرین بویه، هنگ، زیره و غیره توسط اشخاص غیر فنی به وقت نا مناسب و خلاف قانون جمع آوری گردیده و مورد استفاده سو قرار می گیرد، که این هم باعث نابودی همچو نباتات باارزش اقتصادی در کشور میشود. قطع اشجار جوان کوهی، چرانیدن مواشی به وقت نامناسب در چراگاهها سبب از بین رفتن علوفه جات و اشجار میگردد. که نظر به عوامل متذکره وضع منابع جنتیکی ماروبه نابودی و تلف شدن میباشد طوریکه قبلاً تذکر یافت افغانستان مرکز اصلی پیدایش (Centre of Origin) و یا مرکز تنوع (Centre of Diversity) بعضی از نباتات عمده میباشد. بناً علمای نباتات نظریه ای ارایه کرده اند که خصوصیات عالی جنتیکی مانند مقاومت در مقابل امراض